

ліки. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Випуск 66. С. 5–13.

3. Крижановський А., Кириленко Н., Кириленко В., Медведєв Р. (2021). Організація дистанційного навчання в педагогічних закладах вищої освіти. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки» Секція XXIV. Педагогіка та освіта*. № 10, 415–421. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.19.11.2021.081>

4. Кузьмінський, А., Кучай, О., Біда, О., Чичук, А., Сігетій, І. та Кучай, Т. (2021). Дистанційне навчання в підготовці фахівців у закладах вищої освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Вип. 60. С. 50-57. DOI: 10.31652/2412-1142-2021-60-50-57

5. Bader, S. (2021). The Impact of Instructors' Perceptions of E-Learning on the Quality of Online Teaching: A Case Study of the French Language Instructors at the University of Bahrain During COVID-19 Pandemic. *International Education Studies*. 14(12), 152–162. <https://doi.org/10.5539/ies.v14n12p152>

6. Byrne, V., Ketelhut, D., Moncrieffe, K. (2023). Evaluating Online Teaching Self-Efficacy and Effectiveness in Public PK12 Teachers. *Journal of Online Learning Research*. 9(1), 39–57.

Наталія МЕНДЕРЕЦЬКА

(Кам'янець-Подільський, Україна)

ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТРАДИЦІОНАЛІЗМ ТА НОВАТОРСЬКІ ІДЕЇ У СИСТЕМІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Розквіт системи образотворчої підготовки передбачає бережне ставлення до художньо-педагогічного традиціоналізму та впровадження новаторських прогресивно-методичних ідей, що виникають на ґрунті чіткого розуміння типології художності і закономірностей її формування в академічному рисунку, живопису і скульптурі через когнітивні процеси естетичного сприйняття, художньо-образного мислення й рефлексії [1, 194].

За твердженням М.О. Пічкура у монографії «Образотворча підготовка студентів мистецьких спеціальностей у закладах вищої освіти»: «Утрата усвідомлення або невимущена відмова від розвитку в студентів здатності до образотворчого мислення і творчості призводить до застою художньої школи, а початок її занепаду зумовлюється наявністю одного з двох однаковою мірою небезпечних, але по суті, протилежних факторів:

1) консервація художньо-педагогічного методу на противагу його гнучкому наслідуванню;

2) відсутність стійкої цілісності художньо-педагогічної методики, що зумовлює децентралізацію системи образотворчої підготовки».

Образотворче мислення – здатність мислити художніми категоріями, відтворювати навколишній світ через особистісне сприйняття та за допомогою засобів художньої виразності образотворчого мистецтва.

Залежно від знань і особливостей розвитку образотворчого мистецтва, видозмінювалися методи навчання, збагачуючись новими способами та прийомами. Проте

кінцевою метою методики викладання образотворчого мистецтва завжди була підготовка творчо активної особи, здатної творити в реальних умовах життя, тобто відповідно до реально існуючої естетичної настанови суспільства. В основі такої підготовки лежить закон єдності навчання та творчості, органічного поєднання навчальних та творчих задач [3, 29].

В образотворчому мистецтві, враховуючи його специфіку, розвиток творчих здібностей можливий лише у процесі художньо-продуктивної діяльності здійснюваної в поетапній послідовності, визначеній як:

- враження від сприйняття натурального матеріалу;
- переробка матеріалів вражень за допомогою мислення і фантазії в художні образи, які виникають відповідно до логіки процесів сприйняття та уявлення;
- безпосереднє зображення, виконане на основі отриманих вражень, знань і характеру психологічної настанови [3, 62].

Рудницька О.П. у навчальному посібнику «Педагогіка: загальна та мистецька» визначає та описує наступні основні педагогічні принципи мистецької освіти:

- 1) принцип довершення навчальної дії виховною у педагогічному впливі;
- 2) принцип урізноманітнення видів і форм діяльності учнів в організації педагогічної взаємодії;
- 3) принцип залежності розвитку особистісних якостей від створених педагогічних ситуацій;
- 4) принцип емоційної насиченості навчально-виховного процесу;
- 5) принцип спонукання до творчого самовираження [2, 81].

Поглиблення занепаду і поява ознак кризи художньої школи, за Миколою Пічкуром, мотивується наявністю наступних ознак:

- а) відсутність педагога-лідера, або його ізоляція у певній системі образотворчої підготовки;
- б) діяльність недостатньо компетентних фахівців, які зводять мистецько-освітній процес до інертної компіляції застарілих художньо-педагогічних методів;
- в) нездатність суб'єктів художньо-педагогічного процесу сприймати, розуміти і оцінювати інновації сучасності та адаптації до них традиційної системи образотворчої підготовки;
- г) деструктивна функціональна зорієнтованість процесу образотворчої підготовки та інших [1, 195].

Питання потребує всебічного вивчення з урахуванням закономірностей підпорядкованості образотворчої підготовки студентів мистецьких спеціальностей у закладах вищої освіти культуротворчим функціям та специфіці обраного фаху, а також актуальним процесам у сфері мистецтва та соціуму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пічкур М.О. Образотворча підготовка студентів мистецьких спеціальностей у закладах вищої освіти: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 270 с.
2. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька. Навч. посіб. К., 2002. 270 с.
3. Туманов І.М. Рисунок, живопис, скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання. Навч. посібник. Львів, Аверс, 2010. 496 с.